Data publikacji: 02.10.2024

AKTUALNOŚCI

Resocjalizacja sprawców przemocy

2 października obchodzimy Międzynarodowy Dzień bez Przemocy. Służba Więzienna resocjalizuje sprawców przemocy podejmując szereg działań w celu kształtowanie postaw, które pozwolą skazanym powrócić i funkcjonować poprawnie w społeczeństwie.

Dzień bez Przemocy

Międzynarodowy Dzień bez Przemocy obchodzony jest 2 października, w dniu urodzin Mahatmy Gandhiego, przywódcy indyjskiego ruchu niepodległościowego oraz pioniera filozofii i strategii niestosowania przemocy. Zgodnie z rezolucją Zgromadzenia

Ogólnego z dnia 15 czerwca 2007 r., która ustanowiła obchody, Międzynarodowy Dzień bez przemocy jest okazją do *„szerzenia orędzia o niestosowaniu przemocy, w tym poprzez edukację i świadomość społeczną”. Rezolucja potwierdza „powszechne znaczenie zasady niestosowania przemocy”* oraz pragnienie *„zapewnienia kultury pokoju, tolerancji, zrozumienia i niestosowania przemocy*”.

Wg materiałów Zespołu Stowarzyszenia "Niebieska Linia" przemoc to intencjonalne działanie lub zaniechanie jednej osoby wobec drugiej, które wykorzystując przewagę sił narusza prawa i dobra osobiste jednostki, powodując cierpienia i szkody.

Sprawca

Skazani przebywający w izolacji penitencjarnej cyklicznie kierowani są do programów resocjalizacji sprzyjających readaptacji w zakresie przeciwdziałania agresji i przemocy. Do programów kwalifikowani są osadzeni, którzy popełnili przestępstwo z użyciem przemocy, prezentowali postawy lub zachowania agresywne przed umieszczeniem w warunkach izolacji, a także po ich osadzeniu w zakładzie karnym. Podstawowymi przyczynami agresywnych zachowań są deficyty umiejętności kontrolowania emocji - zwłaszcza złości, nieznajomość lub brak umiejętności zastosowania zachowań prospołecznych oraz niedostateczny rozwój myślenia moralnego.

W trakcie programów kształtowane są umiejętności społecznie pożądane. W ramach zajęć prowadzone są oddziaływania na płaszczyźnie pracy w zakresie radzenia sobie z negatywnymi emocjami, poszerzania zdolności radzenia sobie w sytuacjach trudnych oraz spektrum możliwości wyjścia z niewłaściwej interakcji, nauki rozpoznawania i korzystania z zasobów własnych oraz korekcji samooceny i budowania poczucia własnej wartości. Osadzeni w trakcie zajęć nabywają umiejętności konstruktywnego rozwiązywania sytuacji konfliktowych, kształtowania poczucia odpowiedzialności za siebie i innych. Ponadto zostają wyposażeni w wiedzę i umiejętności niezbędne do podejmowania właściwych i przemyślanych wyborów, a także w umiejętność radzenia sobie ze stresem w sytuacjach trudnych. Prowadzone oddziaływania pobudzają mechanizmy samokontroli i samodyscypliny, uczą umiejętności alternatywnych wobec agresji oraz sposobów kontrolowania gniewu oraz bardziej efektywnych sposobów myślenia. Wskazują jak modyfikować zachowania przejawiające agresję lub inne zaburzone zachowania, a także wyeliminować lub zminimalizować zachowania

agresywne, wzbudzając wzrost poczucia bezpieczeństwa, zniwelowanie poczucie bezradności i osamotnienia.

Dzięki realizowanym programom u osadzonych wzbudza się i kształtuje potrzebę dalszego rozwoju osobistego, a także uwrażliwia na relacje międzyludzkie.

Ofiara

Oprócz pracy ze sprawcami prowadzone są również oddziaływania skierowane do osadzonych, którzy byli ofiarami przemocy. W tej grupie są osadzeni – zarówno kobiety, jak i mężczyźni, którzy przez wiele lat doświadczali przemocy. Praca z tego typu osobami to długi i powolny proces powracania do sił, które ofiary utraciły w wyniku wielu lat tkwienia w kole przemocy. Oddziaływania penitencjarne względem ofiar to działania holistyczne. Pierwszy obszar to edukacja, w ramach której osadzeni poznają czym w ogóle jest przemoc, jaki jest cykl przemocy, jakie są mechanizmy związane ze stosowaniem przemocy. Drugi obszar to jest część informacyjna podczas, której ofiary dowiadują się, gdzie mogą zwrócić się po pomoc w sytuacjach kryzysowych. Trzeci, bardzo ważny i najbardziej złożony punkt, to praca psychologiczna. Osadzeni mogą dostrzec w jakich mechanizmach funkcjonowali i jak można sobie z nimi radzić w przyszłości. Ponadto ofiary uczestniczą też w grupach wsparcia podczas, których mogą z innymi, podobnymi do siebie osobami, wymienić się doświadczeniami i przemyśleniami. Wszystko realizowane jest pod okiem wykwalifikowanych funkcjonariuszy Służby Więziennej, przeszkolonych do pracy w obszarze przemocy.

Stop przemocy

Przemoc w rodzinie to zjawisko, o którym trzeba mówić. Można ją spotkać w każdej warstwie społecznej bez względu na wykształcenie, warunki materialne, miejsce zamieszkania, wiek i płeć. Przemoc można spotkać codziennie. Niekoniecznie musi kogoś bezpośrednio dotykać, ale często dzieje się obok ludzi. Niemal każdy człowiek w swoim życiu ma szansę być przynajmniej jedną ze stron przemocy tj. sprawcą - ofiarą, bądź świadkiem. Ważne jest, aby nie bać się jej przeciwstawiać, sprawcom odbierać moc, a ofiarom ją dawać w celu odzyskania równowagi i zdobycia siły do zmiany.

Służba Więzienna resocjalizuje sprawców przemocy, równolegle prowadząc także oddziaływania terapeutyczne pomagające jej ofiarom. Niezależnie od podmiotu

oddziaływań korekcyjnych i naprawczych mają one na celu kształtowanie postaw, które pozwolą powrócić i funkcjonować poprawnie w społeczeństwie.

Tekst: kpt. Karolina Goss

Grafika/ kolaż: archiwum OISW